

sprotno z meščanskim pivom „Schulverein“. Kdorkoli pije to pivo, naj si zapomni, da je pospeševal germaniziranje naše mladine. Upamo, da se bode v bodoče točilo po vseh slovenskih gostilnah poleg domačega piva in ostalih dobroznanih narodnih čeških piv le češko bu-dajejo viško a k e i j s k o pivo, ki je poleg navedenih vzrokov tudi jako dobro in priznано po vsem Češkem.

Oznaniilo. Deželni odbor goriski raz-glaša: Razpisujejo se s tem štiri deželne pod-pore po 400 kron za dijake z Goriskega, ki so dovršili srednje in stopili v visoke šole. — Te podpore se podeli za I. leto obiskovanja visokih šol, in se bo gledalo na to, da dobijo podpori dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, se sme nakazati podpore di-jakom druge narodnosti. Podpore se bodo iz-plačevale v štirih četrtletnih odplačilih na pro-šnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliško matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče. Podpore se podeli kot častna posojila proti reverzu podpirancev, odnosno njihovih postavnih zastopnikov, tako da bo podpirani imel to častno posojilo povrniti deželnemu odboru brez obresti, kadar pride v primerno socialno in materialno pozicijo. Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pi-smeno do 31. oktobra 1908. in naj se jim priložijo izpričevala zrelosti, uboštva in vpisa v eno izmed visokih šol. — Razpisujeta se nadalje dva deželna štipendija po 600 kron, ustanovljena od dež. zbora s sklepom z dne 10. septembra 1888 v spomin 40letnega vla-darstva Nj. V. presv. cesarja Franca Jožefa I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehniki ali na višjem poljedelskem zavodu, skozi vsa leta visokošolskih študij, držeč se ob-stoječih postavnih predpisov. Prošilci naj po-dajo svoje vloge deželnemu odboru do 31. ok-tobra 1908 in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in dosedanjem napredovanju.

Naročajte novi spodnještajski na-rodni dnevnik! Pošljite izjavo „Narodni založbi“ v Celju, da se naročite na dnevnik, ki prične izhajati s 1. januarjem 1909. Oi-govorite s tem na nemška nasilstva v Ptuj, Celju in Mariboru, da nam pomagata kovati novo orožje proti Nemcem.

Ivan Adamič, v Ljubljani ustreljeni četrtosolec, je dejal, ko so ga umirajočega prenesli v stražnico: „Ne povejte mami, kaj se je zgodilo, umrla bi še ona!“ Vse je jo-ka-lo. Pogled na mrtveca je bil grozen, zlasti Adamič v svoji revni obleki in zakrpanih čevlj-čih izvajlja tisočem solze. Tako poroča „Rdeči prapor“ od 23. pret. m.

Slovenskim visokošolcem in abitu-rientom! Z ozirom na izgrede zadnjih dni in na čedalje bolj rastoče ščuvanje graških nemških nacionalcev proti Slovincem priporo-čamo slovenskim visokošolcem, naj vzamejo vsi, ki jim le količikaj dopuščajo razmere, od-hodnico iz nemških šol ter naj se vpišejo na češke visoke šole v Pragi, zlasti pa naj se ogibljejo graških visokih šol. Ni tu treba go-voriti posebe o veliki moralni in duševni iz-gubi, ki jo trpe slovenski akademiki v tem provincialnem glavnem mestu, ki izobrazbe željnemu dijaku nikakor ne nudi tega, kar dobi v Pragi v obilni meri v znanstvenem in družabnem oziru! V mestu, kjer je narodna mržnja proti Slovincem tako razveta kakor v Graecu, ni mogoče misliti na mirno kulturno delo. Zato proč od Graeca tudi v tem oziru. Idite v Prago, kjer boste lahko mirno študirali in se pod vodstvom ljubečih vas bratov pri-pravljali za bodoči poklic v domovini, ki po-trebuje dobrih vsestransko izobraženih delavcev. Slovensko občinstvo pa prosimo, naj se ob vsaki priliki spominja „Slovenskega podpornega društva“ v Pragi.

Osebnosti na Kranjskem. Kandi-datinja Leopoldina A b r a m je postala provi-zorična učiteljica v Sent Jurju pod Kumom, istotako Ivana Valenčič v Skofji Loki, Ana B a n t a n v Vavti vasi, Ivana Simčič in Justina Modic v Iški vasi, kamor pride tudi Viljem M a z i za provizoričnega učitelja in vodjo.

Tri paralelke na nemški šoli v štirih dneh! Iz Trsta poročajo: Doznali smo, da je ravnateljstvo c. kr. nemških državnih šol v Trstu zaradi velikega navala otrok poročalo ministrstvu o potrebi odpreja treh paralelek v isti šoli ter da je ministrstvo v štirih d-n-e-h odredilo, da se odpro zahtevane tri paralelke na omenjeni šoli. — Tu imamo zopet dokaz o dvojni meri avstrijske vlade, ko gre za Nemce in za Slovence. Tržaški Slovinci že leta in leta prosijo, da bi država sprejela trža-ške slovenske šole, a vse zaman vkljub temu, da je v tržaškem mestu slovenskih šol, za šolo godnih otrok. Za nas so le hitri v osrečevanju z bajoneti in kroglimi. Vlada nam vedno le obljublja in obljublja. Zopet smo že v šolskem letu in še vedno smo tam, kjer smo bili. Mnogi otroci so se vpisali v slovenske para-lelke prvega razreda Ciril-Metodove šole, a šola se še ni pričela, ker vlada še do dan-es ni izpolnila dane obljube. — In tako so naši šolski otroci na cesti. V našem ljudstvu vra, ter bi moglo priti do resnih izbruhov na-

rodne nevolje. — Posledice naj si pi-piše vlada sama, ki ima vedno pripravljen denar za nemške državne in šulferajnske šole, za slovenske pa le prazne obljube. — Videant consules!

Gospodarski boj proti Nemcem. Kakor čitamo v „Domovini“ se sestavi v naj-krajšem času v Celju odbor, ki bo organiziral in ki uredi bojkot nemških trgovcev in obrt-nikov na Spod. Štajerskem. Odbor se sestavi s pomočjo trgovskih društev in zastopnikov obeh strank.

Značilno za Ptuj. „Slovenec“ poročajo iz Ptuja: Za razpisano mesto na sloven-ski okoliški šoli pri Ptuju so prosili med drugimi tudi trije trdonemški učitelji iz Schö-nererjevega volinlega okraja na nemškem Če-škem. Neverjetno!

Logaško učiteljsko društvo odkrije v četrtlet, dne 8. oktobra, nagrobni spomenik pokojni tovarišici gospe Ivanki Peruškovi v Starem trgu pri Ložu. Odhod iz Bakega ob 7. uri zjutraj. Odkritje je ob 10. uri na po-kopališču v Podcerkvi. Pred odkritjem sv. maša. Vozovi iz Bakega na razpolago. Tovariši, tova-rišice in prijatelji pokojnice, udeležite se v obilnem številu ter izkažite pokojnici čast, ki jo je v obilni meri zaslužila. Odbor.

Šolsko zdravstvo.

Jajca so sirova ali mehko kuhana eno najizbornejših živil. Trdo kuhana so neprebav-ljiva, ako jih požiramo v velikih kosih; ako jih pa dobro prežvečimo, jih želodec ravno tako lahko prebavi kakor mehko kuhana. Beljak je lažje prebavljiv kot rumenjaki; prvi obstoji iz 14 delov kemično čistega beljaka na 86 delov vode, poslednji iz beljaka in nekaterih tolsč. Jajce zadostuje samo, da dá mladi ptici vse v ustvarjenje njegovega telesa potrebne sestavine, pri čemer pa gre v porabo tudi veliki del jajčje lupine. Ako bi dajali otrokom pojesti z jajcem obenem tudi fino zmleto jajčjo lupino, bi jim dajali s tem jako veliko vredno jed, ki bi po-speševala zlasti rast zobovja in kosti. Sirova ali mehko kuhana jajca so za slabokrvne, ble-dične, rekonvalescente, doječe ženske jako pri-poročljiva. Takozvane „jajčje jedi“, ki se na-pravljajo iz jajc z malo moko in veliko masti, veljajo splošno za težko prebavljive. In so tudi, ako jih ne jemo s kruhom in ako jih dobro ne prežvečimo. Nasprotno so jedila z veliko moke, ne preveč masti, a s soljo in poprom priporočljiva in morali bi jih na deželi veliko pogosteje uživati, namesto manj redilnega, težko prebavljivega krompirja.

O jagodah so dognali zdravniki, da njih sok pospešuje prebavljanje. Trdokuhan beljak zvoedeni, ako zlijesh nanj jagodnega soka. Ko-mur je predpisal zdravnik sladkorja prsto dieto, sme brez skrbi jesti jagode, ker tisto malo sladkorja, kar ga imajo v sebi, ne ško-duje. Ni še povsem dognano, ali uživanje ja-god res kaj pomaga zoper protin, a brez dva-ma delajo jagode kri alkalčno, ker so bogate na alkalnih solih. — Mečnikov je izračunal, da se poraja v prebavljivem aparatu človeko-vega na dan nič manje kot 128 milijonov bakterij, od katerih je del koristen, drug del pa nevaren. On je mnenja, da je v dosego dolgega življenja potrebno, da varujemo ime-novane organe kolikor se le da pred tujimi bakterijami, in našteva med jedili, ki se jih je iz tega vzroka ogibati, tudi jagode. Vsekakor je potrebno, da jagode dobro operete, preden jih jeste.

Listnica uredništva.

A. M.: Danes ni nikakor mogoče. Pa prihodnji! — F. W.: Vemo, kako se godi: očitno protizakon-i-tosti. Bo že drugače! Hočejo mir — pa s takimi pogoji!

Slovinci in slovenke!

Žrtvam 20. septembra 1908, tako nedolžno usmrčenim in ranjenim, se slovenski narod najlepše oddolži s tem, da prispeva v prvi vrsti za oskrbo ponesrečenec, od katerih bo marsikateri pohabljen ali vsaj zelo oslabljen zapustil bolnico, potem pa njihove rodovine, ki so podpore potrebne.

Združeni narodni odbor

se zatoraj obrača do vseh Slovincov in Slo-venk, da se odzovejo temu rodoljubnemu po-zivu in vsak po svoji moči v ta namen pri-spevajo, prav posebno pa naši denarni zavodi, občine, korporacije itd.

Kot neizbrisno znamenje naše ljubezni do onih dveh, ki sta padla 20. septembra 1908 kot svedoka smrtnega sovraštva, ki ga do nas goji naš narodni nasprotnik, obenem kot opo-min k skupnemu delu za prava našega rodu in jezika, pa je tudi potrebno, da jima postavimo

SPOMENIK,

dostojen stvari, za katero sta padla. Slovinci in Slovenke! Nabirajte in prispevajte, da na ta način ovekovečimo spomin na

naša narodna mučenika!

ZDRUŽENI NARODNI ODBOR.

Prispevke, o katerih se bo polagal javen račun, sprejema za združeni narodni odbor g. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, sprejemajo jih pa tudi upravnštva slovenskih časopisov v Ljubljani, da jih oddajo imeno-vanemu odboru.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 590. Štajersko. 169 1—1

Za politični okraj Ljutomer, to je za šolske okraja Ljutomer in Gornja Radgona se namesti takoj služba okrajnega pomoč. učitelja s plačo po II. kraj. raz. in z uradnim sedežem v Ljutomeru.

Obeh deželnih jezikov popolnoma zmožni prosilci za to službo naj vložijo svoje redno opremljene, z do-kazom avstrijskega državljanstva obložene prošnje predpisanim službenim potom najdalje do 5. novem-bra t. l. pri predsedniku okrajnih šolskih svetov Ljutomer in Gornja Radgona v Ljutomeru. Ljutomer, dne 28. septembra 1908.

Št. 16.

Razpis ustanove

„Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ razpisuje s tem dve mesti „Cesarja Franca Jožefa I. jubilejske ustanove za učiteljske sirote na Kranjskem“ v letnem znesku 80 K.

Ustanova velja za ljudske, srednje in vi-soke šole, izvzemši bogoslovje, ne oziraje se na kraj, kje dotičnik stanuje.

Pravico do te ustanove imajo: 1. Uči-teljske sirote po očetu in materi; v po-manjkanju teh 2. učiteljske sirote po očetu; v pomanjkanju teh 3. učiteljske sirote po materi, v pomanjkanju teh 4. učiteljski otroci sploh.

Prošnje opremljene z zadnjima dvema šolskima izpričevaloma in ubožnim listom, naj se pošljejo do 1. listopada t. l. dru-štvenemu tajniku: Juraj Režek, mestni učitelj v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. vinotoka 1908.

Odbor.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in harmo-nije amerikan. sistema prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, učitelj „Glasb. Matic“

136 Ljubljana, Gradišče 11. 52 12

Zavod za graviranje in izdelo-vanje kavčukastih štampiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kav-čuka in kovine, štampilje za datum, vsakovrstni klišiji, mo-50 nogrami itd. itd. 52 35

Ceniki gratis in franko.

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6

nasproti hotela „Union“

priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi njihju priznано najboljši črni, medli 19 52—40

lak za šolske table.

Učiteljska tiskarna

priporoča sl. šolskim vodstvom in š. svetom za cesarjev 60 letni jubilej krasne

jubilejske karte

na karton z vzbočenim emblemom (naš cesar l. 1848. in 1908.) in primernim besedilom.

Posamezni komadi: manjši po 10 h. večji po 20 h. Pri naročilu nad 100 komadov 10% popusta. 112 12—9

Za šolsko mladino najprimernejše in najee-nejše darilo in spomin na letošnji jubilej.

Kolega!

Svetujem Vam, da kupite svoji soprogi, s čimer ji na-pravite veselje.

Hočete?

Naročite ji krasno in praktično sukno za krilo. Čujte, kaj piše goa. učite-ljica Frič-ova iz Slatenice: „Jaz sem popolnoma zadovoljna; v dokaz služi to, da sem izmed osem kosov, ki ste mi jih poslali na izber, izbrala sedem.“

A glejte, kako so cenene:

1 kse sukna za celo struparno krilo	(X1-90
1 " " " " " " " "	" 2—
1 " " " " " " " "	" 2-40
1 " " " " " " " "	" 3—
1 " " " " " " " "	" 3-40

Naročite takoj po povzetju od tvrdke

Adolf Buchta v Kamenci, p. Sadek v

Poličky, Češko. 113 26—11

Slovinci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

122

81 18

Zalogo šolskih zvezkov

za Štajersko

(od dež. šol. sveta potrjeni z dne 3. oktobra 1899) za Kranjsko po F. Levčevim lepo-pisju iz najboljšega papirja, enakomernimi čistimi črtami, pivnikom in poljubnim ovitkom priporoča 53 26—19

A. Umek v Brežicah in Krškem.

Uzorce na zahtevanje zastojn in franko.

Vljudno priporočam p. n. učiteljsstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam svojo že mnogo let obstoječo in sedaj na novo izvrstno pre-urejeno

knjigoveznic

Jos. Dežman

Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 7.

Izvršujem vsa dela, od preprostih do najfinnejših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. Vezanje raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjižic ter iz-vrševanje vseh raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko.

Cene sigurno najnižje.

Pri večjih naročilih znaten popust, oziroma pla-čam poštnino od pošiljatev z dežele. Tako da naročnik radi pošiljatev nima nikakih stroškov. 83 26—14

